7/7940

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.00.12/007-8105 20/08/2002
KONU:

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :05 Temmuz 2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7940-16191/38282 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mustafa Niyazi YANMAZ'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızın tarafımız koordinatörlüğünde cevap verilmesini tensip ettikleri ülkemizdeki altın rezervlerine ilişkin Yazılı Soru Önergesi'ne Bakanlığımca verilen cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Edip Safder GAYDALI
Devlet Bakanı

EK-1 : Yazı (2 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

7/7940

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mustafa YANMAZ'ın, Sayın Başbakan Bülent ECEVİT'e vermiş olduğu yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar;

Soru 1- Dünyada kaç çeşit altın elde etme yöntemi vardır? Siyanürle elde etme ne orandadır?

Cevap: Altın elde etme yöntemleri, altın cevherleşmesinin tipine göre değişir;

a) Serbest iri tanecikler halinde bulunan altın cevherleri yıkama, gravitasyon (çöktürme) ve (cıva ile) amalgamasyon yöntemleri ile elde edilir. Antik çağlardaki altın yatakları çoğunlukla bu yöntemlerle işletilen, iri taneli serbest altın içeren yataklardır. Günümüzde bu tip yatakların sayıları azalmış olup, ince taneli altın içeren yataklar gelişen teknolojilerle beraber ön plana çıkmıştır.

b) Öğütmeyle altının serbestleştirildiği altın yataklarında, altın 30-40 mikrondan daha iri boyutlarda serbestleşiyorsa gravitasyon ile zenginleştirilip, amalgamasyon yöntemiyle kazanılmaktadır. Eğer altın 30-40 mikrondan daha küçük tane iriliğinde serbestleşiyorsa bu tip ince taneli altın cevherleri için uygulanan en ekonomik yöntem olan siyanürleme yöntemi uygulanmaktadır.

c) Kompleks cevherler olarak tanımlanan sülfürlü minerallerin yapısı içinde bulunan altın cevherleşmelerinde önce flotasyon+kavurma, daha sonra amalgamasyon veya siyanürleme yöntemleri uygulanır. Kompleks cevherlerden altın kazanımının hem maliyeti yüksek, hem de kazanma verimi düşüktür.

Siyanürle altın elde etme yöntemi çok küçük taneli altın cevherleşmeleri için en ekonomik yöntem olup, tüm dünyada bugün küçük taneli, düşük tenörlü, büyük rezervli altın yataklarında ekonomik olarak uygulanabilen tek yöntemdir. Bugün endüstriyel altın üretim proseslerinde siyanürleme yöntemlerinin payı %80'lere ulaşmaktadır.

Soru 2- Türkiye'de şu anda faal olan altın ocağı sayısı ne kadardır? Yeterlimidir? Daha fazla olamaz mı?

Cevap: Türkiye'de şu anda sadece İzmir-Bergema-Ovacık altın yatağında deneme üretimi yapılmaktadır. Ancak, işletilmeye hazır 7 ayrı altın yatağı daha mevcuttur. Bu yataklar kamuoyundaki çevresel etki kaygıları nedeniyle işletmeye alınamamaktadır. Ayrıca, ülkemiz jeolojisi yeni altın yataklarının bulunması açısından da çok uygundur. Altın arama ve işletilmesine yönelik çalışmalara hız kazandırılarak, teşvik edilmesi, çevresel problemlerin çözüme kavuşturulması ile işletilen altın yatağı sayısı hızla artabilir.

Soru 3- Altın rezervlerimizi maksimum düzeyde üretime geçirdiğimizde yıllık getirisi ne olabilir?

Cevap: İşletici şirket bilgilerine göre; şu anda işletilen Ovacık altın yatağına ilaveten 7 adet altın yatağının daha işletilebilirliği söz konusudur. Ovacık yatağının yıllık 3 ton civarında olan altın üretimi ve diğer işletilebilir yatakların yıllık üretimlerinin 1 ile 3 ton arasında değişen miktarlarda olacağı göz önüne alınarak yıllık 15 tondan fazla altın üretilmesi mümkün görülmektedir. Yıllık üretilebilecek bu miktarın parasal karşılığı da 150 milyon dolar civarındadır.

Soru 4- Şu anda altın üretiminden elde ettiğimiz yıllık gelir nedir? Son yıllarda ne kadar altın ithal edilmiştir?

Cevap: Şu anda Türkiye'nin üretim yapan tek altın yatağı Ovacık altın yatağı olup, bu yatak birkaç ay önce ilk üretim yılını tamamlamıştır. Bir yıl içinde 3 ton altın ve 3 ton gümüş üretilerek 26 milyon dolar ihracat geliri sağlanmıştır. Son yıllarda yıllık 100-200 ton arasında altın ithalatı olmuştur. Ortalama yıllık 150 ton civarında altın ithalinden söz etmek mümkündür.

Soru 5- Altın işlemeciliğinde (kuyumculukta) ülkemiz hangi düzeydedir?

Cevap: Türkiye altın işlemeciliğinde Dünyanın önde gelen ülkeleri arasında olup, ithal edilen altının büyük kısmı kuyumculukta değerlendirilmekte ve işlenen altının büyük bir kısmı ihraç edilmektedir.

Soru 6- 2002 yılı içinde hükümetinizin icraatları ile altın üretimimizde ciddi bir artış olacakmı? Bu konuda projeleriniz varmıdır?

Cevap: Fizibilitesi tamamlanan yatakların çevresel problemleri teknik değerlendirmelerle çözüme ulaştırılarak üretimde artış olacağı beklenmektedir.

Altın üretiminde en önemli sorun, siyanürle altın kazanımı nedeniyle ortaya çıkabilecek çevresel problemdir. Hükümetimiz, çevresel etkileri kabul edilebilir değerlere indirilmiş projelerin hayata geçirilmesi ve bu doğal kaynakların ekonomimize kazandırılması konusunda yoğun çaba içindedir. Kamuoyundaki psikolojik olumsuz etkilerin de zaman içinde azalacağını ve en kısa zamanda işletilmeye hazır olan altın yataklarımızın devreye gireceğini, böylece üretimimizde ciddi artışlar olacağını umuyoruz. Yatakların işletilmeye alınması aşamasında olumsuz çevresel etkileri gidermek için gerekli önlemler alınarak, zaman içinde periyodik denetlemeler yapılacaktır.